

Nová služba v osobní železniční dopravě – oznámení

1. Název úkonu

Oznámení o plánované nové službě v osobní železniční dopravě

2. V jakém případě ve věci jednat

Osoba, která hodlá podat žádost o přidělení kapacity dráhy pro plánovanou novou službu v osobní železniční dopravě (dále jen „oznamovatel“ a „nová služba“), oznámí tuto skutečnost nejpozději 18 měsíců přede dnem nabytí platnosti jízdního řádu, ve kterém plánuje novou službu začít provozovat, Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře (dále jen „Úřad“) a přidělcí kapacity dotčené dráhy (nejčastěji státní organizace Správa železnic).

Tato oznamovací povinnost se týká služby v osobní železniční dopravě, která je navržena k provozování jako pravidelná služba s jízdním řádem, která je buď zcela nová, nebo která představuje podstatnou změnu stávající služby v osobní železniční dopravě, zejména pokud jde o zvýšenou četnost spojů nebo zvýšený počet zastávek, a která není poskytována na základě smlouvy o veřejných službách. Oznámení je požadováno § 34d zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách (dále jen „zákon o dráhách“) a čl. 4 prováděcího nařízení Komise (EU) 2018/1795, kterým se stanoví postup a kritéria pro provedení testu hospodářské vyváženosti podle článku 11 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/34/EU (dále jen „nařízení (EU) 2018/1795“).

Tento postup se uplatní na situace pro nové služby v osobní železniční dopravě, pokud se na stejnou nebo alternativní trasu vztahuje jedna či více smluv o veřejných službách. Za smlouvu o veřejných službách lze považovat pouze smlouvu odpovídající podmínkám nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1370/2007 o veřejných službách v přepravě cestujících po železnici a silnici a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 1191/69 a č. 1107/70, v oblasti železniční dopravy.

Oznámení nové služby a případný test hospodářské vyváženosti smlouvy se týká pouze takové části trasy, na které mohou být podle článku 11 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/34/EU o vytvoření jednotného evropského železničního prostoru (dále jen „směrnice 2012/34/EU“) omezena práva na přístup k provozování osobní dopravy. V České republice tato práva upravuje § 34d zákona o dráhách. K omezení lze přistoupit pouze mezi výchozí a cílovou stanicí, kterou pokrývá smlouva nebo více smluv o veřejných službách.

3. Charakteristika úkonu

Formu oznámení nové služby, postup a kritéria posuzování provedení testu hospodářské vyváženosti popisuje pokyn Metodika pro provádění testu hospodářské vyváženosti smlouvy o veřejných službách pro služby od jízdního řádu 2020/2021, č. j. UPDI-3091/19/KE, zveřejněný na internetových stránkách Úřadu.

Úřad po doručení oznámení prověřuje, zda oznámení obsahuje minimální rozsah informací, vyžadovaný čl. 4 odst. 2 nařízení (EU) 2018/1795. Úřad též prověří, zda oznamovaná služba splňuje podmínky definice nové služby uvedené v čl. 3 odst. 1 nařízení (EU) 2018/1795, tj. zda jsou splněny podmínky pro smlouvu o veřejných službách a zda může dojít k omezení práva na přístup k provozování osobní dopravy v souladu s článkem 11 odst. 1 směrnice 2012/34/EU.

V případě, že Úřad zjistí v oznámení nedostatky, vyzve oznamovatele podle čl. 4 odst. 6 nařízení (EU) 2018/1795 k jejich doplnění ve lhůtě nepřesahující 10 pracovních dnů. **Žádosti neúplné a nedoplněné nebudou brány v úvahu.**

Oznámení Úřad podle čl. 4 odst. 4 nařízení (EU) 2018/1795 zveřejní do 10 dnů od obdržení úplného formuláře na svých internetových stránkách, a přímo o něm informuje subjekty vyjmenované v uvedeném ustanovení.

4. Výsledek úkonu

Podle čl. 5 odst. 1 směrnice 2012/34/EU, mohou vybrané subjekty do jednoho měsíce od obdržení informace o úmyslu oznamovatele provozovat novou službu podat u Úřadu žádost o test hospodářské vyváženosti.

Pokud v uvedené lhůtě Úřad žádost o test hospodářské vyváženosti neobdrží, může přidělcce kapacity na žádost oznamovatele přidělit kapacitu pro novou službu. V opačném případě Úřad zahájí řízení o posouzení, zda by navrhovanou novou službou v osobní železniční dopravě byla ohrožena hospodářská vyváženost smlouvy o veřejných službách.

5. Kdy věc řešit

Oznámení musí být Úřadu a přidělcce kapacity dotčené dráhy podle § 34d odst. 1 zákona o dráhách doručeno na standardizovaném formuláři nejpozději 18 měsíců přede dnem nabytí platnosti jízdního řádu, v kterém oznamovatel plánuje novou službu začít provozovat.

6. Co je nutné doložit při iniciaci úkonu provedené elektronicky

Nová služba se podle čl. 4 odst. 2 nařízení (EU) 2018/1795 oznamuje na standardním formuláři pro oznámení, který je přílohou pokynu a je též zveřejněn na stránkách Úřadu.

Oznámení musí obsahovat zejména název a adresu oznamovatele, kontaktní údaje osoby odpovědné za zodpovězení dotazů, datum licence a osvědčení o bezpečnosti oznamovatele, podrobný popis trasy s uvedením polohy výchozí a cílové stanice a zastávek, plánované datum zahájení provozu nové služby, orientační časové rozvržení, četnost a kapacitu nové služby vč. navrhovaných časů odjezdů, časů příjezdů a přípojů a všech odchylek v četnosti nebo v zastávkách od standardního jízdního řádu pro každý směr, a orientační informace o vozovém parku, který oznamovatel plánuje používat.

Podle čl. 4 odst. 3 nařízení (EU) 2018/1795 se informace, týkající se plánovaného provozu nové služby, musí vztahovat nejméně na první tři roky a – pokud možno – na prvních pět let provozu. Oznámení musí obsahovat zdůvodnění podání v listinné podobě a být podepsána oprávněnou osobou. Pokud je návrh podáván jinou osobou (prostřednictvím právního zástupce), je k návrhu nutné doložit plnou moc.

7. Co je nutné doložit při iniciaci úkonu provedené jinak než elektronicky

V souladu s čl. 4 odst. 5 nařízení (EU) 2018/1795 zasílá oznamovatel veškeré informace Úřadu v elektronické podobě. Úřad může souhlasit s předložením dokladů v listinné podobě pouze řádně odůvodněných případech. Oznámení musí obsahovat zdůvodnění podání v listinné podobě a musí splňovat požadavky bodu 6.

8. Kde a jakým způsobem lze úkon iniciovat elektronicky

Oznámení je možné zaslat v elektronické podobě podepsané zaručeným elektronickým podpisem e-mailem na adresu podatelna@updi.cz nebo prostřednictvím datové schránky.

Podání je též možno učinit e-mailem bez použití zaručeného elektronického podpisu, pokud bude do 5 dnů potvrzeno, popř. doplněno se zaručeným elektronickým podpisem.

9. Kde a jakým jiným způsobem než elektronicky lze úkon iniciovat

V souladu s čl. 4 odst. 5 nařízení (EU) 2018/1795 zasílá oznamovatel veškeré informace Úřadu v elektronické podobě. V řádně odůvodněných případech však může Úřad souhlasit s předložením oznámení v papírové podobě. Žádost je možné podat prostřednictvím provozovatele poštovních služeb nebo doručit přímo do podatelny v sídle Úřadu.

10. Výše poplatku při iniciaci úkonu provedené elektronicky

Bez poplatku.

11. Výše poplatku při iniciaci úkonu provedené jinak než elektronicky

Bez poplatku.

12. Výše dávky nebo jiného plnění, pokud je předmětem úkonu

Žádné dávky nebo jiné plnění nejsou předmětem úkonu.

13. Opravné prostředky

Proti tomuto úkonu neexistuje opravný prostředek.

14. Časté dotazy

Kde se nachází metodický pokyn shrnující postup oznamování nových služeb a provádění testu hospodářské vyváženosti?

<https://www.updi.cz/cs/statni-sprava-a-kontrola/metodicke-pokyny-a-zivotni-situace>

Kde se nachází standardní formulář pro oznámení nové služby?

https://www.updi.cz/images/Dokumenty/Metodicke_pokyny/2019-11-14-zaheslovano_20_21_Priloha-1-Oznameni_o_planovane_nove_sluzbe_formular_od-2020.xlsx

Kde Úřad na svých internetových stránkách zveřejňuje oznámení nových služeb?

<https://www.updi.cz/cs/uredni-deska/detail/35-oznameni-o-planovane-nove-sluzbe-v-osobni-drazni-doprave---prubezne-aktualizovano>

Nacházejí se na stránkách Úřadu i dříve podaná oznámení nových služeb, u nichž uplynula lhůta pro podání žádosti o test hospodářské vyváženosti?

Ne. Úřad oznámení po uplynutí lhůty ze stránek seje.

Jak postupovat, pokud si dopravce není jistý, zda se jedná o novou službu?

Řada případů není jednoznačných, proto nelze učinit obecné závěry platné pro všechny případy. Proto doporučujeme služby raději oznámit. Přídělcem kapacity by se mohl přidělením kapacity v rozporu s § 34d odst. 1 zákona o dráhách dopustit přestupku podle § 52 odst. 8 písm. c) zákona o dráhách. V případě nejasnosti může požádat Úřad o stanovisko.

15. Sankce

V případě neoznámení nové služby v rozsahu zákonných povinností, uvedených pod bodem 3, přiděle kapacitu dráhy pro účely provozování osobní drážní dopravy bez smlouvy o veřejných službách v přepravě cestujících nepřidělí.

16. Působnost

Úřad je příslušným podle § 54 zákona o dráhách a podle čl. 55 až 57 směrnice 2012/34/EU na území České republiky.

17. Oblast

Drážní doprava.

18. Klíčová slova

Dráha, nová služba, oznámení nové služby, test hospodářské vyváženosti.

19. Počátek platnosti popisu úkonu

Popis je zpracován podle právního stavu ke dni 1. 2. 2022, s poslední aktualizací dne 29. 4. 2022.

20. Konec platnosti popisu úkonu

Bez časového omezení.

21. Výsledek úkonu vedený v základním registru nebo v agendovém informačním systému

Výsledek úkonu není vedený v základním registru ani v agendovém informačním systému.